

Všeobecné poisťné podmienky pre povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou zdrojov ionizujúceho žiarenia VPP-IŽ 2007

Tieto VPP-IŽ 2007 (ďalej len „VPP“) upravujú poistenie zodpovednosti držiteľa povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu a činnosti dôležité z hľadiska radiačnej ochrany v zmysle zákona NR SR č.355/2007 Z.z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č.355/2007 Z.z.). Pre náhradu škody platia všeobecné predpisy o zodpovednosti za škodu, ak citovaný zákon, tieto VPP alebo poisťná zmluva neustanovujú inak.

Článok I. Výklad pojmov

- Ionizujúce žiarenie** je žiarenie prenášajúce energiu vo forme častíc alebo elektromagnetických vln s vlnovou dĺžkou 100nm alebo kratšou alebo frekvenciou 3.10^{15} Hz alebo vyššou, ktoré má schopnosť priamo alebo nepriamo vytvárať ióny.
- Zdroj ionizujúceho žiarenia** je rádioaktívny žiaríč, prístroj alebo zariadenie schopné emitovať ionizujúce žiarenie alebo produkovať rádioaktívne látky.
- Pracovisko so zdrojmi ionizujúceho žiarenia** je pracovisko, na ktorom sa trvale alebo prechodne vykonávajú práce zo zdrojmi ionizujúceho žiarenia.
- Radiačná ochrana** je ochrana ľudí a životného prostredia pred ožiarovaním a pred jeho účinkami vrátane prostriedkov na jej dosiahnutie.
- Radiačná nehoda** je mimoriadna udalosť spôsobená stratou kontroly nad zdrojmi ionizujúceho žiarenia, ktorá môže spôsobiť ožiarovanie osôb na pracovisku so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.
- Radiačná havária** je mimoriadna udalosť spôsobená stratou kontroly nad zdrojmi ionizujúceho žiarenia, ktorá spôsobuje únik rádioaktívnych látok alebo ionizujúceho žiarenia do životného prostredia.
- Činnosťou** vedúcou k ožiarovaniu sa rozumie predmet podnikania poisteného podľa výpisu z obchodného registra, živnostenského oprávnenia, koncesnej listiny, prípadne oprávnenia podľa osobitných predpisov, ak v poisťnej zmluve nie je uvedené inak.
- Poistený** – právnická alebo podnikajúca fyzická osoba, ktorá uzatvorila s poisťovňou poisťnú zmluvu.
- Tretie osoby** (podľa zákona 355/2007 Z.z. taktiež „iné osoby“) – fyzické, ktoré utrpeli škodu konaním poisteného, za ktoré poistený zodpovedá.
- Škoda** (škodová udalosť) – náhodná udalosť, ktorej dôsledkom je poškodenie zdravia alebo usmrtenie.
- Poisťnou udalosťou** – je vznik povinnosti poisťovne plniť za škodu, vzniknutú v dôsledku škodovej udalosti podľa VPP a ustanovení poisťnej zmluvy. Poisťnou udalosťou sa škoda stáva len vtedy, ak udalosť, ktorou bola škoda spôsobená, zodpovedá VPP a ustanoveniam poisťnej zmluvy.
- Povolený limit ožiarovania tretích osôb** v zmysle zákona NR SR č.355/2007 Z.z. za normálnej prevádzky pracoviska s ionizujúcim žiarením je hodnota ročnej alebo päťročnej efektívnej dávky alebo ročnej ekvivalentnej dávky, ktorá zodpovedá hornej hranici prijateľného rizika stochastického poškodenia zdravia v dôsledku ožiarovania pre jednotlivca aj spoločnosť a ktorá vylučuje výskyt deterministických účinkov ožiarovania. Limit ožiarovania sa nevzťahuje na ožiarovanie osôb, ktorým sa poskytuje zdravotná starostlivosť.
- Efektívna dávka** je celotelovým súčtom dávok ionizujúceho žiarenia v jednotlivých orgánoch s prihliadnutím na ich rôznu radiačnú citlivosť, na druh a rozsah (stupeň) ožiarovania.
- Lekárske ožiarovanie** je ožiarovanie pacientov v súvislosti s určením ich diagnózy alebo liečby, ožiarovanie zamestnancov v súvislosti so sledovaním ich zdravotného stavu, ožiarovanie osôb v súvislosti s preventívnymi zdravotnými programami, ožiarovanie

zdravých jednotlivcov alebo pacientov, ktorí sa dobrovoľne zúčastňujú na lekárskech alebo biomedicínskych výskumných programoch a ožiarovanie osôb v súvislosti s vyšetrovaniami na účely vypracovania lekárskeho posudku.

Článok II. Predmet poistenia poistenia

- Poistenie sa vzťahuje na zodpovednosť poisteného za škodu, spôsobenú na zdraví alebo usmrtením tretích osôb činnosťou vykonávanou v zmysle zákona č.355/2007 Z.z.
- Podľa týchto VPP poskytnie poisťovateľ odškodnenie za všetky oprávnené a preukázané nároky uplatnené voči poistenému zo strany tretích osôb na základe ustanovení Občianskeho zákonníka a za predpokladu, že skutočný dátum škodovej udalosti (radiačnej havárie, radiačnej nehody), ktorý môže byť poisťnou udalosťou, ku ktorému sa uplatnenie nároku na náhradu škody vzťahuje spadá do obdobia trvania poistenia.
- Poistenie sa dojednáva pre prípad ožiarovania z dôvodu radiačnej nehody alebo radiačnej havárie, pre každé pracovisko so zdrojmi ionizujúceho žiarenia bližšie označené v poisťnej zmluve, ktoré je držiteľom povolenia orgánu na ochranu zdravia na činnosti vedúce k ožiarovaniu a činnosti dôležité z hľadiska radiačnej ochrany.
- Poistenie sa vzťahuje len na škodové udalosti kvalifikované ako poisťné udalosti, ktoré nastali na území Slovenskej republiky.

Článok III. Rozsah poistenia

- Z poistenia zodpovednosti za škodu má poistený právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodeným uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej na zdraví alebo usmrtením.
- Poisťovateľ poskytne plnenie maximálne do výšky sumy dojednejanej v poisťnej zmluve za predpokladu, že ku škode na zdraví alebo usmrtení došlo v súvislosti s činnosťou poisteného, bližšie označenou v poisťnej zmluve, pokiaľ poistený za škodu zodpovedá v dôsledku svojho konania počas doby trvania poistenia.
- Predpokladom vzniku práva na plnenie je, že ku škodovej udalosti došlo v dobe trvania poistenia.
- Ak o náhrade škody rozhoduje súd alebo iný oprávnený orgán, platí, že poisťná udalosť nastala v deň, keď rozhodnutie, podľa ktorého má poisťovateľ plniť nadobudlo právoplatnosť.

Článok IV. Výluky z poistenia

Poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu prevzatú nad rámec stanovený právnymi predpismi alebo spôsobenú:

- úmyselne poisteným, jeho zamestnancami alebo inými osobami úmyselne konajúcimi z podnetu poisteného,
- nespĺnením povinnosti odvrátiť škodu a zamedziť zväčšovaniu už vzniknutej škody,
- následkom závažnej prírodnej katastrofy výnimočného charakteru, vojnových udalostí,

teroristických útokov, vzbury, povstania alebo iných hromadných násilných nepokojov, d) pracovným úrazom alebo chorobou z povolenia zamestnancov poisteného vrátane nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia poskytovaných z dôvodu škody na zdraví,

- na veciach alebo zdraví externých dodávateľov a ich zamestnancov v zmysle § 2 ods. v) zákona č.355/2007 Z.z. pri plnení úloh vyplývajúcich zo zmluvných vzťahov na príslušnom pracovisku,
- emisiou ionizujúceho žiarenia v rámci povolených limitov za normálnej prevádzky pracoviska so zdrojmi ionizujúceho žiarenia,
- ožiarovaním osôb, ktorým sa poskytuje zdravotná starostlivosť pri rádiologických vyšetrovaniach, vyšetrovaniach metódami nukleárnej medicíny a pri rádioterapeutických výkonoch indikovaných ošetrovujúcim lekárom, tj. pri lekárskom ožiarovaní s výnimkou, kedy k ožiarovaniu došlo v dôsledku radiačnej nehody alebo radiačnej havárie,
- udalosťami, ktoré sa vyskytli pred uzatvorením poisťnej zmluvy,
- na ušlom zisku,
- rodinným príslušníkom a príbuzným v priamom rade poisteného, a osobám, ktoré žijú v spoločnej domácnosti s poisteným.

Článok V. Poisťná doba a poisťné obdobie

- Poisťná doba je doba, na ktorú sa uzatvára poisťná zmluva. Poisťná doba môže byť určitá alebo neurčitá.
- Pokiaľ je v poisťnej zmluve dohodnutá doba neurčitá, táto sa člení na poisťné obdobia. Poisťným obdobím je spravidla jeden kalendárny rok.
- V prípade, že bude dohodnutá poisťná doba určitá, poisťné bude zaplatené naraz za celú dobu, na ktorú bolo poistenie dojednané.

Článok VI. Poisťné

- Výška poisťného a podklady pre jeho výpočet sú stanovené v poisťnej zmluve.
- Ak poistený prijme opatrenia, ktoré vedú k preukázateľnému zníženiu poisťného nebezpečenstva, poisťovateľ môže zohľadniť opatrenia pri stanovení poisťného na ďalšie poisťné obdobie.
- Poisťné je bežným poisťným, ak nie je v poisťnej zmluve stanovené inak. V poisťnej zmluve je možné dohodnúť, že poistený uhradí poisťné v splátkach, pričom pri nezaplatení splátky poisťného včas vzniká poisťovateľovi právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky naraz.

Článok VII. Limity plnenia

Náhrada škody vyplatená poisťovňou nesmie za poisťné obdobie presiahnuť poisťnú sumu dojednanú v poisťnej zmluve.

Článok VIII. Náklady právneho zastúpenia

Ak sa poisťovňa vopred k tomu písomne zaviazala, nahradí v súvislosti s poisťou udalosťou, ktorá je dôvodom vzniku práva na plnenie poisťovne, za poisteného náklady:

1. ktoré zodpovedajú najviac mimozmluvnej odmene advokáta za obhajobu poisteného (príp. jeho zamestnanca, člena) v prípravnom konaní a pred súdom prvého a druhého stupňa v trestnom konaní vedenom proti poistenému v súvislosti so škodovou udalosťou,
2. občianskeho súdneho konania o náhrade škody pred príslušným orgánom, ak toto konanie bolo potrebné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo výšky plnenia poisťovne, pokiaľ je poistený povinný ich uhradiť, ako aj trovy právneho zastúpenia poisteného,
3. náklady mimosúdneho prerokovávaného nároku poškodeného, vzniknuté poškodenému alebo jeho zástupcovi, pokiaľ je poistený povinný ich uhradiť,
4. poisťovateľ je oprávnený v prípade bodu 1 tohoto článku zvoliť poistenému právneho zástupcu a odmenu uhradiť len tomuto zástupcovi,
5. náklady uvedené v bode 1 tohoto článku je poisťovateľ povinný uhradiť, iba ak poistený splnil všetky povinnosti, ktoré sú mu uložené vo VPP.

Článok IX. Povinnosti poisteného

1. Okrem povinností stanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi je poistený povinný poskytnúť poisťovateľovi súčinnosť, ktorá je potrebná na zistenie príčiny a výšky škody, najmä je povinný bez zbytočného odkladu poisťovateľovi oznámiť, že:
 - a) nastala škodová udalosť, ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na plnenie poisťovateľa,
 - b) podať pravdivé a úplné vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu následkov,
 - c) poškodený uplatnil voči poistenému právo na náhradu škody a vyjadriť sa k požadovanej náhrade a jej výške. Ďalej je povinný vyhotoviť o vzniku, príčinách a rozsahu poistnej udalosti zápisnicu,
 - d) poškodený uplatňuje nárok na náhradu škody na súde alebo inom príslušnom orgáne a zabezpečiť účasť poisťovateľa na tomto konaní.
2. Poistený je ďalej povinný:
 - a) oznámiť bez zbytočného odkladu každé zvýšenie poistného nebezpečenstva, o ktorom vie (resp. ktoré potvrdí orgán na ochranu zdravia, resp. štátny zdravotný dozor), a ktoré by mohlo viesť k úprave poistného; žiadna neúmyselná chyba, omyl alebo opomenutie poisteného neovplyvní jeho právo, aby poisťovňa za neho škodu uhradila, avšak poisťovateľ má proti poistenému právo na primeranú náhradu toho, čo za neho plnil a to v takej miere, v akej bol krátený jeho nárok na poistné.
 - b) bez zbytočného odkladu oznámiť orgánom činným v trestnom konaní poistnú udalosť, ktorá vznikla za okolností vzbudzujúcich podozrenie z trestného činu alebo pokusu o trestný čin,
 - c) oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu, že v súvislosti s poisťou udalosťou bolo začaté trestné konanie proti poistenému alebo jeho zamestnancovi (členovi) a poisťovateľa informovať o priebehu a výsledku tohto konania,
 - d) dbať, aby poistná udalosť nenastala, hlavne nesmie porušovať povinnosti smerujúce k odvráteniu alebo zmenšeniu nebezpečenstva, ktoré sú mu uložené právnymi predpismi alebo na ich základe, alebo ktoré prevzal na seba poisťou zmluvou a nesmie trpieť porušovanie týchto povinností zo strany tretích osôb, pokiaľ poistná udalosť nastala, urobiť potrebné opatrenia na to, aby škoda bola čo najmenšia,

- e) v konaní o náhrade škody, ktorú má uhradiť poisťovateľ, postupovať v súlade s jeho pokynmi, najmä dohodnúť sa s poisťovateľom, kto bude poisteného zastupovať; ak poistený nevzniesie bez súhlasu poisťovateľa námietku premlčania alebo ak sa bez toho súhlasu zaviazal uhradiť premlčanú pohľadávku, alebo ak sa zaviazal plniť na základe súdneho zmiernu, alebo rozsudku pre uznanie, bez súhlasu poisťovateľa, nie je poisťovateľ povinný plniť,
 - f) odvolať sa proti rozhodnutiu príslušného orgánu, ktoré sa týka náhrady škody, pokiaľ v odvolacej lehote nedostane od poisťovateľa iný pokyn,
 - g) plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v poistnej zmluve.
3. Ak poistený porušil povinnosti uvedené v ods. 1 a ods. 2 a sťaží zistenie právneho dôvodu plnenia, rozsahu alebo výšky škody resp. spôsobí zvýšenie nákladov poisťovateľa na vybavovanie poistnej udalosti, má poisťovateľ voči nemu právo na primeranú náhradu toho, čo za neho plnil.
 4. Ak má poistený voči poškodenému alebo inej osobe právo na vrátenie vyplatených sumy alebo zníženie dôchodku, alebo zastavenie jeho výplaty, prechádza toto právo na poisťovateľa, pokiaľ za poisteného túto sumu zaplatil alebo za neho vypláca dôchodok. Na poisťovateľa prechádza aj právo poisteného na úhradu tých nákladov konania o náhrade škody, ktoré sa poistenému priznali proti tretej strane, pokiaľ ich poisťovateľ zaplatil. Poistený je povinný bez meškania poisťovateľovi oznámiť, že nastali okolnosti odôvodňujúce toto právo a odovzdať mu podklady potrebné na uplatnenie týchto práv.

Článok X. Povinnosti poisťovateľa

1. Ak poškodený uplatní svoje nároky proti poistenému na súde, poisťovateľ sa zaväzuje na písomné požiadanie poisteného alebo súdu vstúpiť do konania ako vedľajší účastník na jeho strane (§ 93 Občianskeho súdneho poriadku) a predložiť potrebné doklady.
2. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi, má poisťovateľ povinnosť aj:
 - a) vydať pokyny poistenému pre postup v konaní o náhrade škody,
 - b) prerokovať s poisteným výsledky šetrenia nevyhnutného na zistenie rozsahu
 - c) a výšky plnenia alebo mu ich bez zbytočného odkladu oznámiť,
 - d) vrátiť poistenému doklady, ktoré si vyžiada,
 - e) umožniť poistenému nahliadnuť do podkladov, ktoré poisťovateľ sústredil v priebehu šetrenia a zhotovíť si ich kópie.

Článok XI. Plnenie poisťovateľa

1. Šetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti plniť je skončené, len čo poisťovateľ s poškodeným prerokoval výšku náhrady škody alebo len čo poisťovateľ dostal právoplatné rozhodnutie o výške náhrady škody.
2. Ak poistený alebo jeho zamestnanci spôsobia škodu následkom požitia alkoholu alebo návykových látok, má poisťovňa proti poistenému právo na úplnú náhradu toho, čo za poisteného plnila.
3. Ak poistený spôsobí zvýšenie nákladov poisťovateľa tým, že treba rozhodujúce skutočnosti zisťovať opätovne, prípadne oneskoreným oznámením škodovej udalosti zaviniť, že poisťovateľ nebude môcť včas poskytnúť náhradu škody, poisťovateľ je oprávnený požadovať od poisteného náhradu škody až do výšky poskytnutého plnenia.
4. Ak poistený porušil povinnosť zabezpečiť poisťovateľovi možnosť uplatniť právo, ktoré na neho prešlo, poisťovateľ je oprávnený požadovať od poisteného náhradu až do výšky poskytnutého plnenia.

5. Ak poistený porušil povinnosti uvedené v článku IX alebo, ak poisťovateľ plnil z dôvodu škody spôsobenej zavineným porušením právnych povinností alebo pracovných povinností v pracovnoprávných vzťahoch, poistený je povinný spätne uhradiť poisťovateľovi až do výšky 30% vyplatené náhrady škody sumu primeranú tomu, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah povinnosti poisťovateľa plniť. Uplatnením práva na náhradu tejto sumy nie je dotknuté právo, ktoré poisťovateľovi v dôsledku vyplatenia náhrady škody patrí voči inému.

Článok XII. Začiatok, doba trvania a zánik poistenia

1. Povinnosť poisťovateľa plniť a jeho právo na poistné vzniká prvým dňom nasledujúcim po uzatvorení poistnej zmluvy, ak nebolo dohodnuté, že vznikne už uzatvorením poistnej zmluvy alebo neskôr.
2. Doba trvania poistenia je doba uvedená v poistnej zmluve, počas ktorej poisťovňa poskytuje poistenému poistnú ochranu v súlade s ustanoveniami týchto VPP a poistnej zmluvy.
3. Okrem dôvodov uvedených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch a v poistnej zmluve poistenie zaniká:
 - a) nezaplatením poistného, alebo splátky poistného:
 - a-a) ak poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorázové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti,
 - a-b) ak poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, pokiaľ nebolo zaplatené pred dorúčením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené. Poistenie zanikne pre nezaplatenie aj v prípade, ak bola zaplatená len časť poistného.
 - b) písomnou výpoveďou:
 - b-a) jednej zo zmluvných strán do dvoch mesiacov po uzatvorení poistnej zmluvy. Výpovedná lehota je osemnásť dní, jej uplynutím poistenie zanikne.
 - b-b) ku koncu poistného obdobia. Výpoveď sa musí dať aspoň 6 týždňov pred jeho uplynutím,
 - b-c) jednej zo zmluvných strán do jedného mesiaca odo dňa poskytnutia poistného plnenia alebo jeho zamietnutia. Výpovedná lehota je osemnásť dní, jej uplynutím poistenie zanikne.
 - c) zánikom poisteného predmetu činnosti,
 - d) zánikom poisteného.

Článok XIII. Záverečné ustanovenia

1. Tieto VPP sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy.
2. V poistnej zmluve sa možno od týchto VPP odchýliť len v prípadoch v nich určených. V iných prípadoch sa možno odchýliť, len pokiaľ je to na prospech poisteného.
3. Tieto VPP nadobúdajú platnosť a účinnosť dňa 1. septembra 2007.